

РЕШЕНИЕ

№ 6229

гр. София, 01.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав,
в публично заседание на 27.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **1805** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр. с чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорност на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба, подадена от П. Т. Х. срещу Столична община, с която е предявен иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, за присъждане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 300 лв., изразяващи се в заплатени разноси за адвокатско възнаграждение, във връзка с обжалване на Наказателно постановление № СИ-Ч-П 19-25КС-088 от 25.04.2019г, издадено от зам.кмет на Столична община, отменено с влязло в законна сила на 4.02.2021г съдебно решение № 195631 от 10.09.2020 г. на СРС, НО, 97 състав по нахд 9388 /2019 г. Претендира и законна лихва от 22.02.2021г -датата на депозиране на ИМ до окончателното изплащане. Претендира разноси.

В дадения от съда срок не е постъпил писмен отговор от ответника.

Представителят на СГП дава заключение за недоказаност на исковата претенция.

Административен съд-София град, след като обсъди релевираните с исковата молба основания, доводите на страните, прецени събраните по делото относими доказателства по реда на чл.235 от ГПК, вр.чл.144 от АПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

С влязло в законна сила на 4.02.2021г съдебно решение № 195631 от 10.09.2020 г. на СРС, НО, 97 състав по нахд 9388 /2019 г е отменено Наказателно

постановление № СИ-Ч-П 19-25КС-088 от 25.04.2019г, издадено от зам.кмет на Столична община с което на ищеца за нарушение на чл.71 т.6 от Наредба за управление на отпадъците и поддържане и опазване на чистотата та територията на СО е наложена глоба в размер на 500 лв.

В хода на НАХД № 9388/2019 г. на СРС е представен Договор за правна защита и съдействие от 16.05.2019г, който е приложен на л.17 по делото на СРС и на л.5 от настоящото дело, като видно от същия страните са се договорили ищецът да заплати адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв. като договорът служи като разписка, че договореното адвокатско възнаграждение е платено изцяло в брой преди подписването му.

Искът е допустим като предявен от страна, която има правен интерес и срещу ответник, който е пасивно легитимиран по него-Столична община, тоест срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. /чл.205 АПК/.

В конкретната хипотеза, за да се ангажира отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ следва да са налице кумулативно всички елементи от фактическия състав, а именно: претърпяна вреда – имуществена; незаконосъобразен акт на орган, респ. длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност; вредата да е настъпила в резултат на административна дейност, т. е. от незаконосъобразен акт на длъжностните лица при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка - пряка и непосредствена такава между незаконосъобразния акт с вредоносния резултат от административна дейност

Преди всичко, следва да се отбележи, че ЗОДОВ е приложим за вреди от отменени наказателни постановления, тъй като нормата на чл. 1 от закона не поставя изисквания какъв да е отменения акт, стига той да е незаконосъобразен, да е акт на държавен или общински орган и да е резултат от административна дейност. Налагането на административни наказания от органите на администрацията за извършени административни нарушения е санкционираща управленска дейност, израз на държавната наказателна репресия. Тя непротиворечиво се определя като форма на административна (изпълнителна) дейност както въз основа на властническия метод на правно регулиране, прилаган от административнонаказващите органи, така и с оглед административната правосубектност на последните. Независимо, че наказателното постановление не е административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, определящо обстоятелство за правното основание на иска за обезщетение за вреди от незаконосъобразните наказателни постановления като такъв по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е, че той е издаден от административен орган, представлява властнически акт на органите на администрацията, въпреки че поражда наказателно правни последици. Неговото издаване е резултат от изпълнение на нормативно възложени задължения, от упражняване на административна правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност. /ТР от 19.05.2015г по т.д.2/ 2014г./ Административната дейност е изпълнителна дейност и наред със съдебната и законодателната дейности, е основна проява на държавната власт. Дейността по налагане на административните наказания, свързана с издаване на наказателно постановление, както и извършените в нейните рамки действия или бездействия, се отличава от правозащитната дейност, вредите от която подлежат на обезщетение по реда на чл. 2 от ЗОДОВ, именно по упражнената от административните органи в този конкретен случай изпълнителна /административна/ функция в рамките на държавната

власт. Административният характер на дейността по издаване на наказателните постановления, както и на действията или бездействията по налагане на административните наказания, при или по повод на която са причинени вреди на гражданите или юридическите лица, определя правното основание на иска за вреди от незаконосъобразните наказателни постановления, действия или бездействия като такова по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 6292 ОТ 01.06.2015 Г. ПО АДМ. Д. № 7294/2014 Г., III ОТД. НА ВАС, РЕШЕНИЕ № 6620 ОТ 04.06.2015 Г. ПО АДМ. Д. № 9199/2014 Г., III ОТД. НА ВАС и др.

Следователно налице е първата предпоставка за реализиране на отговорността по ЗОДОВ: отменен по съответния ред акт, приравнен на административен акт.

Налице са и останалите предпоставки – причинени на ищеца имуществени вреди и причинно следствена връзка между претърпените вреди и отмененото наказателно постановление. Настоящият съдебен състав възприема тезата на ищеца, че са му причинени имуществени вреди, изразяващи се в разноси направени при обжалване на незаконосъобразен акт на администрацията. Според Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. по тълкувателно дело № 2 от 2016 г. на ОСС от I и II колегия на ВАС при предявени пред административните съдилища иски по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон. Както се посочи видно от цитирания по-горе договор за правна защита и съдействие, ищецът П. Т. Х. е заплатил на адв.П. адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв. по повод защитата му при обжалване процесното НП. Договорът установява по безспорен начин твърдяното в исковата молба плащане във връзка с процесното административно наказателно дело, образувано по жалба против НП. Същия не е оспорен. Ето защо, съдът приема, че е доказано заплащане на адвокатско възнаграждение за оказване на правна помощ и съдействие в размер на 300 лв.

Договорът за правна защита и съдействие, сключен между адвокат и страна по делото, е с характер на договор за поръчка по смисъла на чл. 280 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/. С т. 1 от решението по т. д. № 6/2012 г. на ВКС е тълкувана хипотезата на наличен между страната и надлежно упълномощен адвокат писмен договор за правна защита и съдействие, в който размерът на адвокатското възнаграждение и начинът на плащане са договорени, като при плащане в брой приложеният към делото писмен договор има характер на разписка. Налице са безспорни писмени доказателства за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв., с ясно посочено основание и размер. Това плащане се намира в пряка и непосредствена връзка с горесцитираното НП, отменено по съдебен ред, поради което същото се явява вреда, по смисъла на чл. 1 от ЗОДОВ, която следва да се репарира по настоящия исков ред, т.к. липсва към релевантния период специален такъв в ЗАНН или друг процесуален закон, касаещ административно наказателните производства.

Сумата в размер на 300 лв. е получена от адвоката, осъществил правна защита по административно наказателното дело, образувано по жалба против НП. Това плащане, след като е предизвикало имуществено разместване в отрицателна посока за ищеца, представлява имуществена вреда за него. В производството по разглеждане на жалби срещу наказателни постановления по реда на чл.59 и сл. от ЗАНН, при субсидиарно прилагане на НПК, когато наказателното постановление е отменено, не се присъждат разноси в полза на нарушителя, както когато

подсъдимият бъде оправдан в наказателното производство, не се присъждат разноски срещу държавата. След като към релевантния период липсва процесуална възможност да се упражни претенцията за разноски в административно-наказателното производство от лицето, санкционирано неоправдано с административно наказание /в този смисъл ТР № 2/ 03.06.2009г. на ОСК на ВАС/, се налага извод, че направените от него разноски за правна помощ в хода на това производство, приключило с отмяна на наказателното постановление, представляват имуществена вреда, която не му е възстановена в рамките на това производство.

Съгласно ТР №1 от 15.03.2017 г. на ВАС заплатеното възнаграждение по договор за правна защита и съдействие по издаденото срещу ищеца наказателно постановление е вреда, която е в пряка причинна връзка от неговото издаване. Това, че заплатеното възнаграждение почива на договорно основание /чл.40, ал.2 от ЗА/ не разкъсва пряката причинна връзка. Договорът има за единствено свое фактическо основание обжалване на посоченото по-горе наказателно постановление. Ангажирането на адвокат за правна защита при обжалване пред съда на наказателно постановление е израз на нормалната грижа на санкционираното лице за собствените му права и законни интереси, които то счита за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо на основание чл.36 от Закона за адвокатурата, като същото следва да се уговори именно с договор. След като ищецът има право на адвокатска защита при оспорването на издадено срещу него наказателно постановление и същевременно дължи възнаграждение за нея, което следва да се уговори в договор, както и след като е платил дължимото, то той е разходвал средствата именно за да се защити по надлежния ред срещу незаконосъобразното наказателно постановление. Ако не беше издадено НП, което той счита за незаконосъобразно, нямаше да съществува и съдебното му оспорване, в рамките на което оспорване пред съд лицето може да упражни както намери за необходимо и ефективно правото си на защита, включително като натовари адвокат, на когото дължи възнаграждение. В този смисъл, самото наказателно постановление е необходимо условие за съществуване на договора за правна защита. В тази строго каузална връзка следва да се отчита, че заплатеното адвокатско възнаграждение е в пряка и непосредствена връзка именно и само с делото, по което е оспорено процесното наказателно постановление. Ето защо, няма как връзката между заплатения хонорар на адвоката за защита по това дело и отмененото като незаконосъобразно наказателно постановление в това същото дело, да не е причинно-следствена. Въпреки незадължителността на осъществяваната защита по ЗАНН, платените средства за нея подлежат на възстановяване, защото правото на защита, включващо и адвокатска такава, е основно право, конституционно гарантирано - чл.56 от Конституцията на РБ, което не може да се ограничава по никакъв начин, включително и под заплахата за невъзстановяване на заплатения адвокатски хонорар, въпреки успешен изход на делото за оспорвания, ползвал същата.

В заключение, доказани са всички елементи на фактическия състав на предявения иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за ангажиране отговорността на ответника за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди.

Въз основа на изложеното съдът приема, че предявеният иск е основателен за претендираната сума от 300 лв., представляваща обезщетение за причинените на ищеца имуществени вреди изразяващи се в платено адвокатско

възнаграждение по нахд 9388/2019г на СРС.

При този изход на спора основателна е и претенцията за заплащане на законната лихва върху тази сума от датата на предявяване на иска /22.02.2021/ до окончателното изплащане на сумата. Законната лихва върху главницата се дължи от датата на предявяване на настоящата искова молба - 22.02.2021 г. В случаи като разглеждания, при които по исков ред се търсят съдебни разноси, законната лихва се дължи от момента на поканата. Тъй като разноските не са могли да бъдат възстановени в производството по обжалване на наказателното постановление поради липсата на уредба към онзи момент, е възприето те да бъдат претендирани като имуществена вреда по реда на чл. 1, ал. 2 ЗОДОВ. С оглед тази специфика на исковата претенция, началният момент, от който длъжникът изпада в забава, се определя съобразно чл. 84 ЗЗД. Тъй като няма определен ден за изпълнение на паричното задължение за възстановяване на съдебните разноси на спечелилата делото страна, длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора. Исковата молба играе роля на покана, поради което законната лихва върху главницата се дължи от момента на подаване на исковата молба / Р № 1636 ОТ 06.02.2019 Г. ПО АДМ. Д. № 10814/2017 Г., III ОТД. НА ВАС, Р № 12693 ОТ 24.10.2017 Г. ПО АДМ. Д. № 8999/2016 Г., III ОТД. НА ВАС, Р № 7406 ОТ 13.06.2017 Г. ПО АДМ. Д. № 5180/2016 Г., III ОТД. НА ВАС, Р № 14213 ОТ 22.11.2017 Г. ПО АДМ. Д. № 14071/2016 Г., III ОТД. НА ВАС, Р № 14013 ОТ 15.11.2018 Г. ПО АДМ. Д. № 7568/2017 Г., III ОТД. НА ВАС и др.

Относно разноските:

Ищецът претендира разноси. Съгласно чл.10 ал. 3 ЗОДОВ (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г., доп. - ДВ, бр. 94 от 2019 г.) Ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса /в случая 10 лв./. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска, в случая 300 лв. заплатено адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие от 19.02.2021г.

В обобщение на ищеца, на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ следва да бъдат присъдени разноси общо в размер на 310 лв.

Предвид изложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Столична община да заплати на П. Т. Х. на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, сума в размер на 300 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в заплатени разноси за адвокатско възнаграждение, във връзка с обжалване на Наказателно постановление № СИ-Ч-П 19-25КС-088 от 25.04.2019г, издадено от зам.кмет на Столична община, отменено с влязло в законна сила на 4.02.2021г съдебно решение № 195631 от 10.09.2020 г. на СРС, НО, 97 състав по нахд 9388 /2019 г. , ведно със законната лихва за забава считано от датата на предявяване на ИМ -22.02.2021г до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, Столична община да заплати на П. Т. Х. сумата от 310 лв. разноси по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаване на съобщението от страните.

СЪДИЯ: